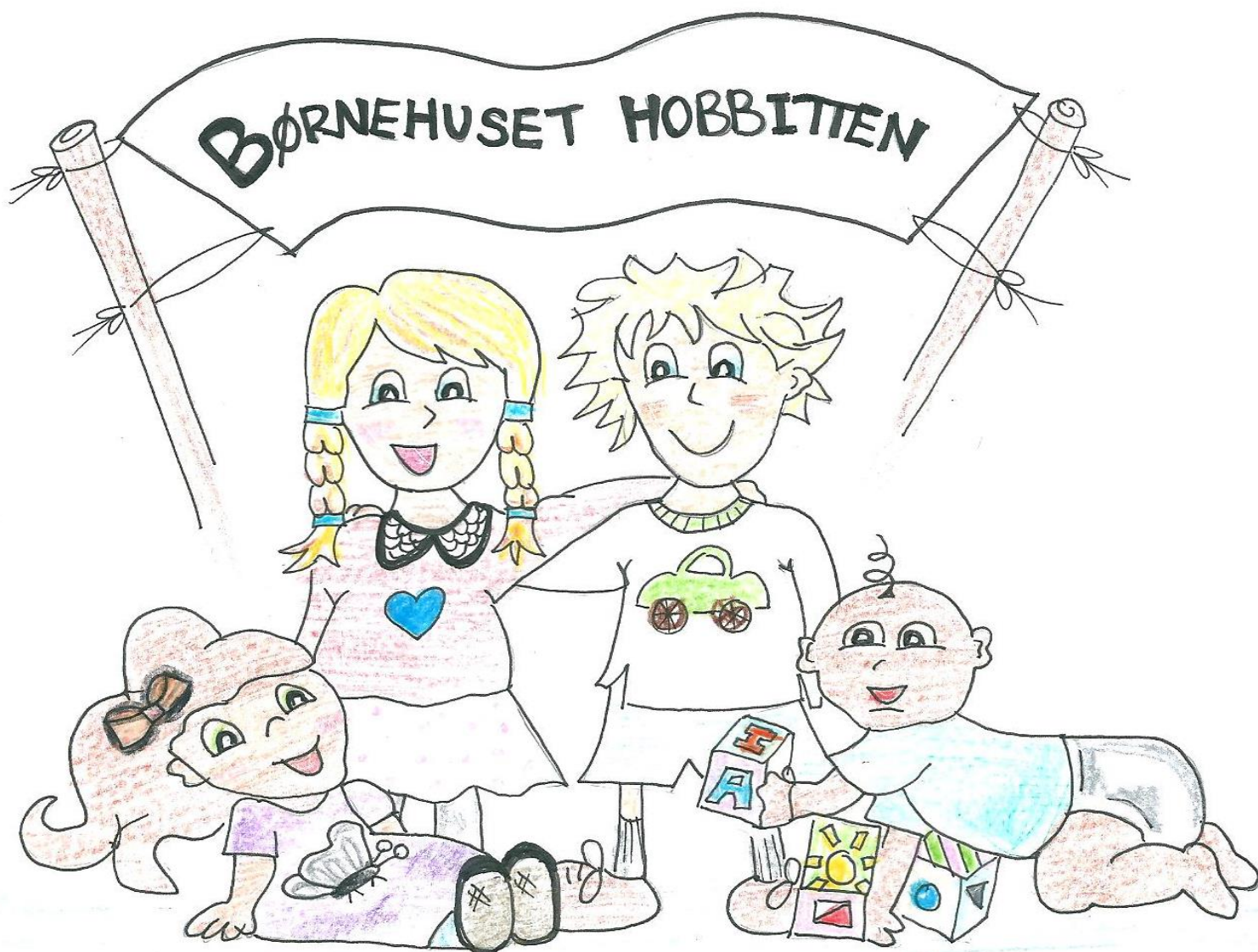

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Hobbitten 2020 - 2023

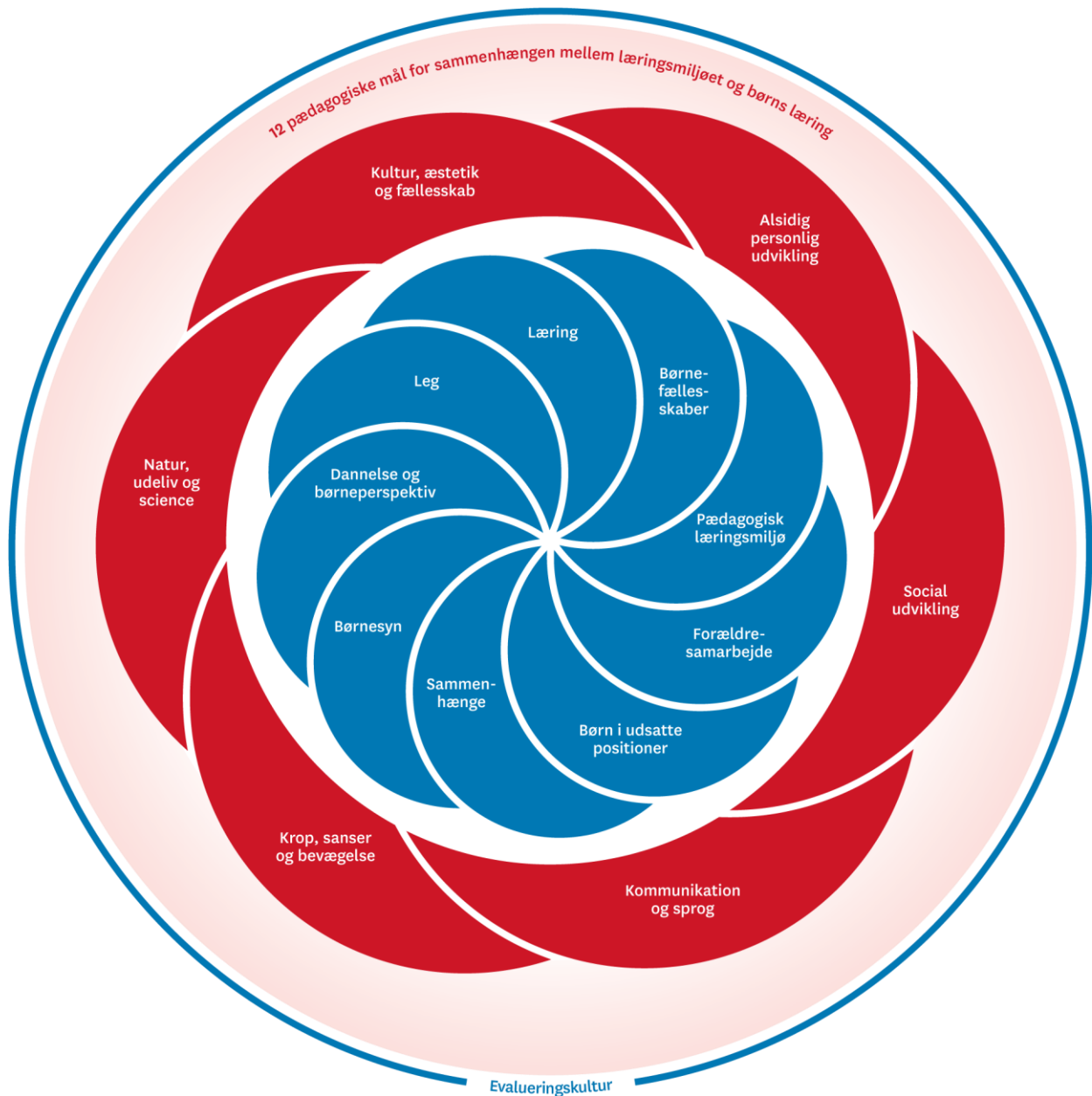

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag med de 9 elementer (blå)

De 6 læreplanstemaer (røde)

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i fælles pædagogisk grundlag"
"Det pædagogiske grundlag består af en række centrale elementer, som skal være kendetegnede for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud"

De centrale 9 elementer er (blå):

Børnesyn – Det at være barn har værdi i sig selv.

Dannelse og børneperspektiv – Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse

Leg – Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud

Læring – Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret

Børnefællesskaber – Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.

Pædagogisk læringsmiljø – Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

Forældresamarbejde – Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

Børn i udsatte positioner – Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

Sammenhæng til børnehaveklassen – Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns lærings i dagtilbud"

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre

Hvem er vi?

Børnehuset Hobbitten er et selvejende Børnehus med 123 skønne børn i alderen 0-6 år. Der er ansat 24 pædagogiske personaler, heraf 67 % uddannede pædagoger, 1 kok og 1 kost- og ernæringsassistent. Vi bor i Sydbyen er nabo til skole, kirke, skov og bruger vores lokalområde en del.

Vi er en "Sang og Bevægelsesinstitution", hvilket afspejles i vores pædagogiske grundlag og i vores daglige pædagogiske praksis.

Hobbitten er opdelt i 2 afdelinger med en vuggestue med 3 stuer og et fællesrum samt en børnehave med 3 stuer og et fællesrum. Vi har 2 legepladser, 1 til vuggestuen og 1 til børnehaven. Vi har også én skolegruppe for de ældste børnehalebørn, de kører hver dag ud/hjem med bus til vores anneks tæt på Boserupskoven. De har deres egen legeplads og bruger meget naturen lige uden for døren.

Det er ledelsen og det pædagogiske personales ansvar, at der i Hobbitten skabes gode og udviklende læringsmiljøer, at alle børnene er i trivsel og oplever sig som en del af et fællesskab. Børnefællesskaber og følelsen af at høre til er noget vi vægter meget højt. Vi er sikre på, at børn der oplever sig inkluderet og i samhørighed med andre både børn og voksne, er børn der oplever sig værdifulde. Børnene i børnehaven vil også opleve at de bla medinddrages og vi spørger til hvad de er optaget af, og til tider vil de også skulle vælge, helt på demokratisk vis, om de eks vis skal danse el. lave rytmik. Vi arbejder en del med at opdele børnene i mindre grupper, både når der spises og der er aktiviteter. Dette for at skabe tætte relationer og nærvær både børn/børn og børn/voksne imellem.

Vi er hver dag ude på legepladserne og får frisk luft. Børnehaven har en bålhytte, hvor der jævnligt hygges bla med tilberedning af mad.

Hele Hobbitten arbejder ud fra et Pædagogisk Årshjul – med 5 store temaer over året, det kan ex.vis være. "vandtema" el "Hvem er jeg". Vi inddrager forældrene ved bla at forberede dem på hvilket tema vi arbejder med, samt løbende at dokumentere vores pædagogiske praksis.

Der er fuld bespisning og vi har Guldmærket i økologi, hvilket vil sige at kosten skal indeholde min 90 % økologi.

"Hver gang du gør noget for et barn, som barnet selv kunne have gjort, er du med til at "stjæle" udvikling af færdigheder hos barnet"

Du skal nu i gang med at læse vores Pædagogiske Læreplan. Denne er udarbejdet som følge af bestemmelserne i Dagtilbudsloven.

Den Pædagogiske Læreplan skal give læseren et billede af, hvad Hobbitten står for, hvilke værdier vi arbejder ud fra og hvilke pædagogiske overvejelser der ligger til grund for den praksis vi udøver i vores samvær med børnene.

Pædagogisk Læreplan er udarbejdet af personalet med opstart i november 2019. Planen vil løbende blive evalueret og der vil derfor løbende fra foråret 2020 ske tilføjelser.

Pædagogisk Læreplan er visse steder fælles for hele huset og under de 6 Læreplanstemaer opdelt i Vuggestue, Børnehave og Annekset.

Rigtig god læselyst 😊

Personalet, Ledelsen og Bestyrelsen

Stamoplysninger:

Børnehuset Hobbitten, Astersvej 15 C, Roskilde Vuggestuen/Børnehaven Tlf.nr. 46 31 47 02

Hobbittens Anneks, Hørhusene 61, Roskilde – Tlf.nr. 46 31 66 67

Hjemmeside: www.hobbitten.roskilde.dk

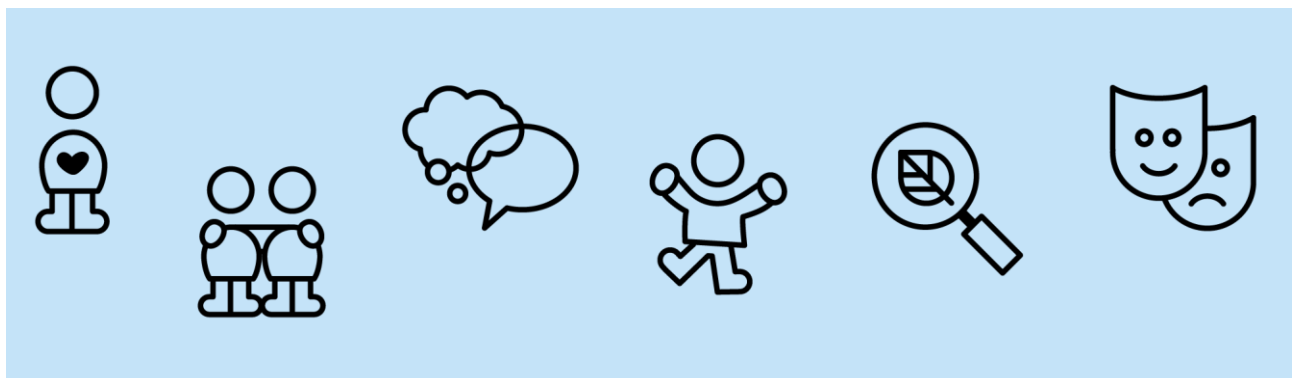
Mail: hobbitten@roskilde.dk

Leder: Ulla Håkonsson - Ændres

Souschef: Charlotte Hansen

Afd. Leder: Betina Joost

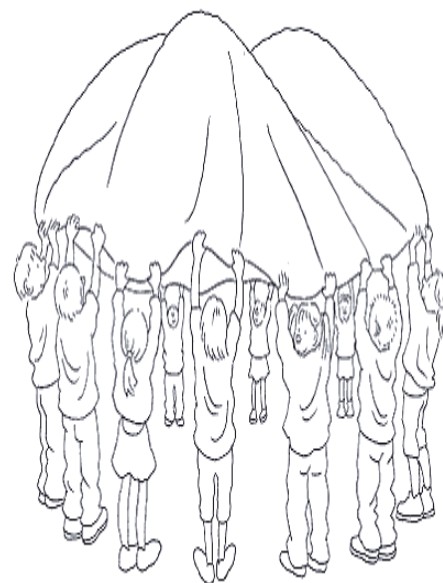
Formand for bestyrelsen: Thomas Blom Jørgensen

Legende

Børnefællesskaber er vigtige for det enkelte barn.

Forskellige deltagelsesmuligheder giver det enkelte barn mulighed for at afprøve forskellige roller i fællesskabet

Et Pædagogisk Læringsmiljø, hvor det enkelte barn oplever tryghed, nærvær, omsorg og føler sig som en del af et fællesskab. At være og at høre til er essentielt for at barnet opbygger et solidt selvværd

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

I Børnehuset Hobbitten tager vi udgangspunkt i at barnet har værdi i sig selv.

Vi skaber nogle rammer, hvor børnene får tid og plads til at udvikle sig i eget tempo, og ved hjælp af vores støtte kan udfolde og udvikle sig.

Dette gør vi ved dagligt at give barnet den nærvær, tryghed og omsorg det har brug for.

Vi er opmærksomme på at følge barnets spor og så vidt muligt tilpasser vores struktur efter barnets behov.

Dannels og Børneperspektiv

I Børnehuset Hobbitten har børnene medbestemmelse. Vi er opmærksomme på, at børnene skal opleve sig som værende medskabere. Dette sker ved at de voksne lytter til børnene og er opmærksomme på deres behov og interesser og derved sikres børneperspektivet.

F. eks giver vi i samlingerne børnene mulighed for at ytre sig, vælge sange, rim og remser og generelt komme med input. Vores hensigt er, at give børnene en forståelse af, at alle er forskellige og lige meget værd uanset køn, alder, baggrund og kultur.

Leg

I Børnehuset Hobbitten giver vi plads til forskellige typer leg.

Den spontane, selvorganiserede og den voksenstyrede leg.

Vi deler ofte børnene op i mindre grupper, da vi oplever at det giver børnene den ro, der skal til for at fordybe sig i legen.

Vi er opmærksomme på, at vi positionerer os hensigtsmæssigt i forhold til legens forløb.

Læring

Vi arbejder i Børnehuset Hobbitten med legen, som er et vigtigt redskab når børnene skal lære. De skal have mulighed for at undre sig og stille spørgsmål, og de skal blive mødt med spørgsmål, undren og udfordringer. De skal sætte sig selv i spil i legen, og vi som pædagogerne skal også være gode til at sætte os selv i spil og være nysgerrige, så børnene udvikler deres fantasi. Der skal være muligheder for, at børnene skal kunne eksperimentere og dele deres erfaringer med hinanden på tværs af kulturer.

Når vi i Hobbitten spiser frokost med børnene, sidder vi i små grupper. Her skaber vi mulighed for udvikling gennem dialog. Vi følger barnets spor i samtalen ved at stille os undrende og nysgerrige på det der optager dem lige nu. Alle børn bliver hørt og har mulighed for at undre sig og komme med deres perspektiv på tværs af alder og baggrund.

I Hobbitten har vi fokus på børnefællesskabet ved f.eks. vores samlinger på stuerne. Her arbejder vi med genkendelighed så alle kan være med og føle sig inkluderet. Genkendeligheden kommer til udtryk ved f.eks. vores navnesang, samt gennemgang af dagens aktiviteter og snak om dag, måned, vejr mm. Pædagogerne sætter rammerne for samlingen og giver mulighed for at børnene kan bidrage. De er med til at bestemme hvilke sange vi synger, f.eks. brug af sangkufferten og rim og remsekuffert.

Børnefællesskaber

I Hobbitten skaber vi plads til barnet i fællesskabet ved at se på dets individuelle udvikling og behov. I samarbejde med forældrene skaber vi mulighed for at give barnet en indgangsvinkel til fællesskabet ved bl.a. ved at kunne tale om barnets hverdag i hjemmet. Pædagogerne skaber et velfungerende børnefællesskab, præget af anerkendelse af alle familier uanset deres forudsætninger. Alle har noget godt at bidrage med til fællesskabet!

I Hobbitten arbejder vi med aldersintegrerede grupper på stuerne. Her skaber vi rum til at børnene kan udvikle fællesska-

ber på tværs af alder, køn og kultur. Fællesskabet skaber mulighed for at børnene kan prøve forskellige roller af i forskellige sammenhænge. Vi oplever, at børnene tager meget hensyn til hinanden og drager omsorg for hinanden. De er gode til at give en hjælpende hånd med, både i garderoben og til at give en trøstende sut.

I Børnehuset Hobbitten arbejder vi også med aldersopdelte grupper et par gange om ugen. Her møder børnene jævnaldrende i samme udviklingstrin. Her kan vi planlægge aktiviteter ud fra børnenes formåen og dermed skabe videre udvikling. Det er pædagogens ansvar at skabe balance mellem individ og fællesskab.

Pædagogisk læringsmiljø

Selvhjulpenhed

I Hobbitten er selvhjulpenhed en stor del af vores hverdag ikke kun i de planlagte aktiviteter men også i den upåagtet læring. Her øver børnene sig i at kunne mestre dagligdags rutiner og gøremål, og oplever små sejre ved at kunne selv.

Selvhjulpenhed er en aktivitet i sig selv, hvor vi i hverdagen giver tid til at børnene øver sig i at opnå færdigheder inden for selvhjulpenhed ex. at kunne tage sit tøj på selv på badeværelset og i garderoben.

Igennem selvhjulpenhed oplever børnene at de er en del af et fællesskab, ved måltider er børnene med til at dele service ud til de andre børn, modtage fadet fra et andet barn og rydde op efter sig selv. Og de hjælper hinanden med bukser eller suto når det er svært.

Nærvær

Når vi er nærværende, fordybede og tilgængelige for børnene, så er børnene mere fordybede og tager læring af vore samspil og samvær.

Vi undrer os sammen med børnene over et fælles tredje, og i samspil med børnene når vi måske frem til en løsning. Her er vi som voksne opmærksomme på at lytte, guide og være tilstede for barnet/børnene.

For os er der mere nærvær, læring og fordybelse, når vi deler børnene i mindre grupper og der er få forstyrrelser for både børn og voksne samt at stuen er indrettet med små læringsrum, der stimulere børnenes lyst til at lære, undres og fordybe sig.

Ex: I børnehaven deler vi grupper på tværs af stuerne i lille, mellem og storegruppe. Vuggestuen har storgruppe på tværs af stuerne. Dette er med til at vi bedre kan fordybe os i aktiviteter sammen med børnene.

Trivsel

For at kunne lære, udvikle sig og begå sig skal barnet være i trivsel.

Vi kigger på det enkelte barn, som ikke trives og ser, hvad vi kan ændre på, for at hjælpe barnet til at være i trivsel. Vi har barnet tæt på os så vi kan støtte barnet når det er klar til at udforske, øve sig i socialisering, eller har brug for nærvær.

I Hobbitten har vi fokus på at alle børns trivsel. Vi deler børnene i mindre grupper på tværs af stuer, så alle børn kan føle sig set og hørt.

Vi bestræber os på at have en god daglig dialog med forældrene. Hvis et barn ikke er i trivsel, inddrager vi forældrene i vores bekymring. Samtalerne med forældrene giver os en vigtig fælles viden, så vi er sammen om at støtte barnets trivsel, læring og udvikling.

Hvis et barn ikke trives, har vi også mulighed for at trække på andre faggrupper, hvis et barns sprog, motorik eller andre forhold kræver særlig opmærksomhed og støtte.

Samarbejde med forældre om børns læring

Opstart og indkøring

I vores børnehus, starter vi med at sende mail/velkomstbrev til nye børn og forældre, hvor vi beskriver opstarten og inviterer til et besøg inden barnet starter. Det er vigtigt, at forældrene oplever at det er trygt at komme og at de kan have tillid til personalet. I indkøringsfasen forsøger vi at skabe et rigtig godt kendskab til familien, bla ved at spørge meget ind til barnet, da det er forældrene der kendes deres barn og dets behov. Vi anvender vores erfaring og pædagogiske faglighed til at rådgive og vejlede. Vi snakker løbende med forældrene (garderobesnak, small talk/ beskeder/dokumentation på famly/ringer forældrene op) og der afholdes møder, hvis der er behov for det.

Trivsel/Læring:

Vi informerer forældrene om dagligdagen i vores institution via famly/mail/billeder og dialog. Vi udviser omsorg over for forældrenes og deres børns forskellige behov. Vi er i løbende dialog med forældrene omkring barnets trivsel og læring. Vi har en forventning om at forældrene tager medansvar for barnets trivsel og læring.

Samarbejde omkring barnets udvikling:

I løbet af barnets institutionstid, bliver der lavet dialogprofiler og sprogtests i samarbejde med forældrene, for at sikre os at barnet er i trivsel og udvikling. Vi har et tværfaglig samarbejde med forskellige fagfolk hvor forældrene medinddrages omkring barnets trivsel og læring.

Børn i udsatte positioner

For at støtte op om barnet i den udsatte position arbejder vi som personalegruppe meget med deprivatisering, dvs alle voksne kender alle børn i afdelingen.

Dette er vigtigt for samarbejdet om barnet, og for barnet kan føle en tryghed ved alle voksne i afdelingen. Vi holder pædagogfaglige møder og personalemøder, hvor vi giver hinanden sparring på, hvordan vi bedst muligt kan støtte barnet i dets udvikling, på den måde har vi mange forskellige øjne på barnet, så vi bliver opmærksomme på alle dets styrker.

Vi er bevidste om at skabe tryghed, drage omsorg og have ekstra opmærksomhed på det udsatte barn. Dette gør vi for bedst at kunne støtte op om det enkelte barn og dets behov for hjælp til evt. leg, relations dannelse, socialisering osv.

For at understøtte inklusionen arbejder vi ofte i mindre grupper både på stuerne og på tværs af huset. I grupperne er vi opmærksomme på barnets deltagelsesmuligheder. Vi giver barnet mulighed for at trække sig fra en aktivitet, og vi prøver at tilpasse lege og aktiviteter, så de er interessante og at der er udviklingspotentiale for netop dette barn. Fx sætter vi os på gulvet og er aktivt deltagende i en leg med legoklodser, vi viser muligheder og gør det interessant for barnet og de andre børn at lege med.

Som udgangspunkt gør vi meget ud af at have en tæt forældrekontakt med alle, men hvis et barn har behov for særlig opmærksomhed/støtte, aftaler vi en samtale, hvor vi taler med forældrene om, hvad vi kan igangsætte i institutionen og hvordan vi i samarbejde kan hjælpe og bakke op om barnet. Fx med piktogrammer, en fast plads til samling, en særlig rutine i gaderoben.

Hvis vi oplever, at der stadig er behov for hjælp til både os og barnet er det en mulighed, at tage barnet op på fokusteam møde. Det er et tværfagligt fag professionelt forum, hvor der sker sparring og hvor pædagogerne får forskellige redskaber til, hvordan vi kan arbejde med barnet. Inden mødet, sparrer vi med vores kollegaer og ledelsen og vi bruger også roskildemodellen/børnelinialen som arbejdsredskab.

Hvis det på fokusteam mødet bliver besluttet, at der skal igangsættes et tværprofessionelt samarbejde, bliver forældrene indkaldt til en dialogsamtale med pædagogen, ledelsen og PPR (talepædagog, fysioterapeut, psykolog, specialpædagog), hvor der vil blive aftalt et fremadrettet forløb.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Sammenhæng til børnehaveklassen

Fra 1 maj hvert år er de kommende skolebørn tilknyttet Hobbittens førskoletilbud "Skovfolket". Hver dag tager vi bussen til vores Anneks som ligger i Boserup skov. I skovfolket er der et meget fokuseret læringsmiljø i forhold til det at skulle starte i skole. Vi arbejder projektorienteret gennem hele året med forskellige temaer. Alle med natur/ science og det fælles tredje som særligt fokus. Et gennemgående element i vores hverdag omhandler nysgerrighed på vores omverden og en fælles undren, samt det at følge børnenes spor.

Læringsmiljøet i annekset er indrettet med fokus på natur og science, samt bogstaver. Tanken er, at der skal være tilgængelighed for at opsøge viden, samt at kunne opleve f.eks. bogstaver på forskellig vis.

Eks: Man kan se et A , Man kan røre et A, man kan synge et A, man kan lave et A med naturmaterialer osv.

Der er altid fagbøger tilgængeligt som børnene frit kan gå på opdagelse i. De voksne i Annekset er aktivt deltagende i børnenes undren og i det der fylder i øjeblikket.

Vi arbejder med at gøre vejen til læring overskuelig, blandt andet ved at bruge Ipad, på det store fjernsyn, så vi undersøger ting i fællesskab.

Gennem børnenes sidste år i Hobbitten arbejdes med selvhjulpenhed, at modtage en besked og udføre den, at holde styr på sine ting , at tage et ansvar, at kunne klare toiletbesøg selv.

Eks:

Projekt "tør din bag": Midt i året sætter vi særligt fokus på det at kunne "tørre sin bag". Forældrene inddrages og opfordres til at bakke op om det derhjemme.

Børnene er medaktører og vi laver Videoer, synger vores "tør din bag" sang som er lavet til anledningen. Fokus er at børnene forstår og får ejerskab til at det er vigtig for dem at kunne tørre sig selv. Vi arbejder med fællesskab, det at være en del af en gruppe, at kunne tage hensyn, give plads til hinanden og det at kunne udsætte egne behov.

Vi arbejder meget med at lære børnene at kunne konflikthåndtere.

Eks:

I samlinger laves blandt andet øvelser hvor børnene får f.eks 3 beskeder i 1 og skal huske, samt udfører dem.

De skal række hånden op og vente på tur og lytte på hinanden.

F.eks. kan 1 barn holde samlingen og fortælle om noget som er vigtigt for ham/ hende,

De andre skal lytte, være stille og holde opmærksomheden på barnet.

Overgang til skole:

Vi har i Hobbitten samarbejdsaftale med Østervangskolen.

Inden skolestart kommer pædagoger fra SFO'en på besøg i Annekset 2 gange inden opstart.

Der er også et besøg for de kommende skolebørn i BH klassen. Slutteligt tager vi på besøg på SFO'en for derved at give børnene trygt videre.

Vi holder overleveringssamtaler med de børn som har et behov.

Særegent for Hobbitten er at vi holder skoleparathedssamtaler i oktober/november hvert år inden skoleindskrivning, så vi i samarbejde med forældrene kan lave en plan for det videre forløb i forhold til at gøre barnet skoleparat.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hobbitten er beliggende som nabo til Østervangsskolen som vi har et tæt samarbejde med. Vi deltager i bla teater og bruger deres legepladser og boldbane. De ældste børnehavebørn kommer på besøg flere gange både på skolen og i SFO'en ligesom pædagogerne fra Skole/SFO kommer på besøg hos os.

Jakobskirken er vores genbo, og vi samarbejder en del med kirken. En gruppe af vores børnehavebørn kommer hver uge til rytmik. Vi deltager i forskellige kulturelle begivenheder, bla jul og påske. Ind imellem er der projekter som har omhandlet kultur, sang og sprog som vi også meget gerne deltager i.

I samarbejde med KFUM's boldklub deltager en gruppe børnehavebørn hver uge i børnehavefodbold.

Ud over disse faste samarbejder med vores lokalsamfund deltager Hobbitten også i teater i Musicon, i sommerarrangementer i Folkeparken, samarbejde med Byens Hus mv. og vi benytter ofte de lokale legepladser.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Børnehuset Hobbitten har vi stort fokus på de forskellige læringsmiljøer til gavn for børnenes læring og trivsel. Det omhandler det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Det **fysiske læringsmiljø** omhandler alt fra støjniveau, lys, hygiejne, muligheder for bevægelse til garderoben og husets udearealer. Alt der tilgodeser det enkelte barn samt hele børnegruppen, og medvirker til den sociale, motoriske og sproglige udvikling.

I børnehuset har vi haft fokus på støjniveauet, og derfor er der investeret i store flytbare støjvægge med flere forskellige funktioner rundt i huset. Disse er både anvendelige som støjreducerede vægge, men giver også mulighed for, at lave mindre fysiske læringsmiljøer på stuerne og på fællesarealerne. Dette betyder, at vi ligeledes har mulighed for at kunne opdele børnene i mindre grupper med henblik på at fremme et bedre børnemiljø.

Huset har desuden investeret i lydreducerede plader, som hænger på væggene rundt i huset. Dette igen med forskellige funktioner som bla støjreduktion samt fordrer det æstetiske læringsmiljø.

Stuerne har forskellige typer borde til leg og spising. Stuerne har fysisk flytbare borde og/eller væghængte borde. Dette giver mulighed for at kunne etablere større gulvplads til fysisk udfoldelse, men også forskellige stille aktiviteter ifm konstruktionslege. Idet vi er en sang og bevægelsesinstitution har vi ofte brug for gulvpladsen medmindre at vi bruger udendørsarealerne til større sang og bevægelseslege.

Både indenfor og udenfor har vi særligt fokus på mindre fysiske læringsmiljøer.

På stuerne og i fællesrummet har vi etableret mindre læringsmiljøer til gavn for børnenes trivsel, læring samt for at fremme til et bedre børnemiljø. Via de store lydreducerede vægge kan vi hurtigt skabe mindre læringsmiljøer hvis dette ønskes ud fra børnenes behov og hvor deres fokus og interesser ligger på det givende tidspunkt. På stuerne er der i dag skabt forskellige miljøer bla et konstruktionshjørne, krea-hjørne, stillehjørne til bla læsning og fortællinger samt det traditionelle dukkekrogshjørne.

Det **psykiske børnemiljø** er ligeledes en vigtig faktor i arbejdet med samspillet mellem børn og voksne.

Vi har stort fokus og italesætter ofte vores "møde" med hinanden, både barn/barn, barn/voksen og voksen/voksen (her gælder det både forældre og personale imellem) for at skabe en positiv hverdag for os alle. Det handler i bund og grund om respekt, tolerance, anerkendelse og at kunne rumme hinanden og vores forskelligheder samt handler om at støtte barnet og give barnet tryghed og omsorg. Det handler især om vores fællesskab og de venskaber der skabes i et miljø med mange forskellige personligheder og hensyn der skal tages.

Vi taler om at sætte ord på vores følelser, tanker og holdninger. Vise når vi er kede af det og når vi undrer os. Det er bedre at få sagt det som går os på end at gemme på det, idet vi ikke kan ændre noget usagt.

Vi bruger vores samling til hyggelig aktiviteter som sang, rim og remser, læsning mm, men især også til at italesætte det der er svært børnene imellem, samt ved børnemøder hvor børnenes mening bliver hørt og respekteret. Vi får megen af hjælp til arbejdet med og viden om dette via Maryfondens "Fri for mobberi".

Det **æstetiske børnemiljø** omhandler at skabe stimulerende og inspirerende indretning for børnene, samt skabe rum som fremmer børnenes udfoldelsesmuligheder på forskellige planer. Der skal både være rum til de store armbevægelser, men også rum til fordybelse og koncentration, men vigtigst af alt skal Hobbitten føles som et rart sted at være for både børn og voksne.

Legestederne og rummene skal have positiv indvirkning på børnenes oplevelser og handlinger. Alle rum er derfor malet i hvide farver, som skaber lys og ro. Vi skaber inspirerende æstetiske børnemiljøer med vores møbler og udsmykning især med børnenes kreativitet. Det er rum for børnene, og derfor skal de også kunne opleves via udsmykningen.

Vi tænker på stimulerende legetøj, spil og kreative materialer. Børnene tilbydes dagligt disse dagligt, og noget er helt eller delvist voksenstyret. Legepladsen er indrettet så det er muligt at styrke den motoriske udvikling med aktivitetstårne, gynger, redegynge, fodboldbane, legehuse, sandkasser samt cykelbaner og forskellige slags cykler.

Vi ønsker at der er pænt, ryddeligt og orden både indenfor og udenfor. Det skaber oveblik og virker rart på både børn og voksne, at materialer og legetøj har faste pladser og rum, som nemt kan findes og tages ned.

Det handler om at skabe miljøer, som er stimulerende for børnene til udfoldelse, leg og læring, og vi prøver at indrette os således at dette opnås, men det er en løbende proces og udvikling, idet de skal justeres efter hvilke børn der befinder sig i Børnehuset Hobbitten.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetence til deltagelse”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vuggestuen

Barnets skal udvikle et kendskab til sig selv og andre. De skal lære egne og andres grænser at kende. De skal turde give udtryk for deres mening og kunne træffe valg. Samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale skal være præget af tryghed, omsorg, nærvær og nysgerrig, så alle børn derved udvikler engagement. Vi følger barnets spor og ser hvad de er optaget af på det givne tidspunkt. Børnene skal have lov til at være undersøgende, hvor vi pædagoger skal undre os sammen med barnet. Dette gør vi f.eks. når vi går på ture til skoven med vuggestuebørnene og børnene får øje på en pind eller en bille.

I Hobbittens vuggestue støtter vi op om barnets personlige udvikling i dagligdagen ved

f.eks. selvhjulpenhed. Barnets selvværd styrkes når de kan mestre selv at tage tøj af/på, dele hagesmækker eller kopper ud eller hjælpe de andre børn.

I vuggestuen holder vi formiddagssamling, hvor vi styrker barnets alsidige personlige udvikling ved f.eks. at synge navnesangen hvor alle børn bliver nævnt, set og hørt.

Her øver børnene sig i at deltage ved at balancere mellem at være iagttagende og kunne tage initiativ i fællesskabet.

Børnehaven

I Hobbitten ser vi arbejdet med barnets selvværd som en vigtig byggesten for barnets alsidige personlige udvikling. Når vi arbejder med at styrke barnets selvværd, har vi fokus på gåpåmod, selvtillid og viljestyrke. Således at barnet bliver rustet til børnehavelivet og får positive og negative oplevelser, der udvikler deres horisont.

Vi er bevidste om, at et godt selvværd og en positiv selvforståelse er vigtig for barnets dannelse og livsduelighed.

Vi arbejder med barnets selvværd gennem leg og hverdags situationer, såsom konflikt-håndtering. Her har vi fokus på empati og kommunikation. Vi støtter og giver barnet redskaber til selv at kunne løse mindre konflikter.

I de ugentlige gruppedelinger har vi mulighed for et skærpet fokus på det enkelte individ og dets aldersmæssige udvikling. Vi oplever, at dette skaber en tryghed, der bidrager til at børnene kan udfolde sig og trives. F.eks. har nogen børn særligt behov for små fællesskaber.

Vi udfordrer børnene i deres nærmeste udviklingszone. F.eks. når vi støtter og opfordrer børnene i selvhjulpenhed ”Kan selv” og ”Vil selv”. Dette er med til at styrke barnets selvværd.

I planlægningen af dagen og ugens aktiviteter tager vi udgangspunkt i børnenes spor. Hvilket fremmer børnenes engagement og deltagelse. Når barnet får mulighed for at dele sine interesser, føler det sig som en betydningsfuld del af fællesskabet.

Annekset

Fokus på det enkelte barns tillid til egne potentialer:

Vi ønsker at give barnet viden om egne kompetencer og potentiale for ny viden/udvikling. Hvem er jeg, hvad kan jeg? Hvad er zonen for nærmeste udvikling?

Vi møder barnet der hvor barnet er, for derved at give succeser med på vejen. At vække barnets tro på sig selv og egen kunnen.

Læringsmiljøet skal give børnene mulighed for at kunne fordybe sig og engagere sig i det DE netop er optagede af.

Vi anerkender deres fund og interesser og følger børnenes nysgerrighed.

Vi arbejder med at udvide børnene begrebsverden og sætte det i relation til noget andet og nyt.

Eks:

Børnene har stor interesse for fjer.

Vi undersøger fjeren, vi finder ud af at fjer kommer fra fugle, hvilken fugl er det?

Vi udstiller fjerene og søger tilgængeligheden for børnene.

Børnene er med i hele processen, og undersøger via bøger / ipads.

Vi arbejder i det daglige med det enkelte barns selvværd og forståelse af sig selv.

De voksne er guidende i forhold til at belyse for det enkelte barn og dets kammerater hvad netop DET barns kompetencer er. Det kan ske gennem strukturerede projekter eller nært samvær i små grupper, i leg og i vores samlinger.

Vi arbejder desuden med forskellighed. Vi sætter ord på og belyser at ALLE er forskellige og har forskellige behov, også de voksne.

Eks: i projekter sætter vi fokus på vores forskellige kompetencer og at alle har en vigtig rolle.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med sig selv og øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Vuggestuen

Barnet skal udvikle deres evne til at indgå i sociale fællesskaber og kunne skabe relation til andre. Barnet skal udvikle empati og lære at forstå sine egne følelser, for at kunne genkende andres følelser. Det er pædagogernes ansvar, at understøtte fællesskaber hvor vi ser forskelligheder som en ressource, som også kan bidrage til demokratisk dannelse. Vi er opmærksomme på de børn, som kan have svært ved at indgå i forskellige sociale relationer, hvor vi er igangsætter og bindeled mellem barnet og det øvrige fællesskab.

Dette gør vi ved at sammensætte børn i hensigtsmæssige grupper, hvor vi guider og støtter op om legen og finder en fælles opmærksomhed børnene imellem.

Barnet skal lære at være en del af et fællesskab, ved at være opmærksom på andres behov. Dette lærer de ved f.eks. når de sender skålen med mad videre til det næste barn i spisesituationer samt når de venter på tur.

Social udvikling og læring finder også sted når børn iagttager andre børns leg. De lærer at afkode legens formelle og uformelle regler.

Vi øver børnene i at have indflydelse når vi holder samling. Her lader vi børnene vælge sange fra vores sangkuffert, som vi sammen benævner og sætter ord på.

Børnehaven

I Børnehuset Hobbitten er vi nysgerrige over for barnets oplevelse af situationen og støtter dem i at sætte ord på egne følelser og forstå andres. Herved styrker vi barnets empathiske udvikling.

Vi er opmærksomme på at social læring sker i legen, derfor prioriterer vi fri leg og strukturerede aktiviteter.

I Hobbitten er vi ikke bange for at italesætte forskelligheder. F.eks. i forhold til kultur, mad, udseende, familiesammensætninger osv.

Annekset

At børnene er medskabende og medbestemmende i hverdagen:

Fælles ansvar - vi skaber vores hverdag sammen. Alle har en vigtig rolle.

Børnemøder: i projekter afholdes børnemøder hvor børnene er medbestemmende i forhold til det emne der arbejdes med. Deres ideer inddrages og alle får noget at skulle have sagt.

Eks: vi arbejder ud fra at Annekset er en fælles opgave og vi inddrager børnene i oprydning, borddækning, ansvar for at passe på de fælles ting osv. Vi passer på VORES "sted" og hinanden.

Vi arbejder med at turde møde udfordringer og have gåpåmod nok til at tage udfordringen op, også når tingene er svære.

At bøvle med tingene og prøve sig frem og finde succes i at blive i noget der er svært. De voksne støtter og vejleder i processen. Da alle børn i skovfolket er samme alderstrin, er deres udfordringer mange gange de samme og de har derfor muligheden for at spejle sig i hinanden og hente vejledning og hjælp hos deres kammerater. Det skaber styrket sammenhold. Det er altid med udgangspunkt i den positive udgang.

Vi arbejder med at alle børn har en pytknap og skal lære at skelne mellem når noget er vigtigt for videre færd og hvornår man kan trække på skulderene og lade noget fare.

Aflæse socialt samspil:

Vi arbejder med hvordan man kan se på sine kammerater når de er glade, sure, kede af det osv og hvordan "man" agerer i forhold til det man aflæser.

Vi taler om det i samling ved hjælp af blandt andet samtaletavler, små skuespil, fri for mobberi og også når konflikten opstår i øjeblikket.

Børnenes egne erfaringer og eksempler inddrages i samtalerne og derved hjælper de hinanden til at forstå samspil.

Vi arbejder med hvordan man er afsender i forhold til ovennævnte. Passer ansigtsudtrykket til det man vil sige. At ligge ansigtet i de rigtige folder.

De voksne bruger også sig selv som eksempel og er bevidste om at være rollemodel for børnene

Legen som udgangspunkt.

Leg er forudsætning for al læring og udvikling i Annekset.

Det er med afsæt i leg, også i de voksenstyrede projekter.

Eks: Koglefolket.

En historie om et folk fra skoven der har brug for hjælp til at bygge en by. De store førskolebørn skal samarbejde om at bygge en by og skal i fællesskab gøre klar til at stort bryllup der skal holdes for 2 af koglerne. Legen og fantasien har fokus selvom at projektet er styret og med en klar agenda fra de voksnes side. Projektet udvikler sig løbende gennem børnenes deltagelse.

At være Skovfolk:

At hvert barn føler at de hører til i Skovfolket.

Følelsen af være særlige i kraft af at være de store og have særlig styrke i kraft af at høre til Skovfolket.

Det er de voksnes opgave at skabe bevidsthed hos børnene om at de har medindflydelse, at forskellighed er en styrke og en nødvendighed.

Eks: Allerede før man bliver Skovfolk taler vi med de kommende børn om at nu skal netop de snart være Skovfolk, noget særligt. Vi ønsker at præge deres bevidsthed i forhold til at de skal til at være de store i huset.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter Børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske Personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er Bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn"

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Vuggestuen

Vores pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaring med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer.

Det er et fælles ansvar mellem pædagogen og forældrene, at barnet udvikler sprog, der bidrager til, at barnet kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. I vuggestuen består kommunikation både af det verbale og nonverbale sprog. Pludren, gestik og øjenkontakt er ligeledes en vigtig faktor i vores kommunikation med børnene.

Vi er bevidste om, at vi er rollemodeller for børnene når vi f.eks. sætter aktiviteter i gang som rim/remser, sange, sanglege, dialogisk læsning eller fortæller historier. Vi er også bevidste om, at vi bruger sproget i løbet af hele dagen i vuggestuen. Vi sætter f.eks. ord på alt hvad vi laver i løbet af dagen og på den måde opfordrer børnene til at bruge sproget. Vi arbejder med metoden at "UGLE" – dvs at have fokus på: Udkig – Giv tid – Lytte – Evaluer.

I Hobbitten har vi særligt fokus på sprogarbejdet med de ældste vuggestuebørn, hvor de i en mindre gruppe laver sproglege og aktiviteter. Her er der fokus på at lytte på hinanden, give plads og tid til at lade alle børn fortælle.

Fra forår 2020 har Roskilde Kommune søsat Ny sprogstrategi, som omhandler tidlig indsats. I vuggestuen skal der fremadrettet arbejdes med Sprogtrappen.

Børnehaven

I børnehaven er vi opmærksomme på at børn udvikler deres sprog via alle sanser. F.eks. i snakke om vejret, hvor vi bruger dagens rytme tavle som værktøj og literacy.

Vi anvender UGLE-modellen* (sprog i samspil), til at udvikle det enkelte barns sproglige kompetence. * Udkig – Giv tid – Lytte – Evaluere.

Børn som har brug for særlig og fokuseret indsats, deltager i sprogstimulerende grupper, hvor der er fokus på lydlig opmærksomhed og udvikling af ordforråd og begrebsverden.

Vi arbejder i hverdagen med sproglige fællesskaber, ved at bruge rim og remser, synger sange og bruger fagter og læsning.

Vi er opmærksomme på at vi som voksne har et ansvar som sproglige rollemodeller, toneleje, kropssprog og mimik.

Vi guider og støtter børnene i deres kommunikation, f.eks. konflikter, turtagning og sætter ord på følelser osv. Vi bruger Mary Fondens værktøjer fra "Fri for mobberi".

Annekset

Særlig sprogstimulering.

De børn som i Annekset har sproglige udfordringer er der i hverdagen særlig opmærksomhed på.

Vi arbejder hele tiden med at sætte ord på i dagligdagen, i alt hvad vi gør. Vi arbejder i høj grad med at følge op / repetere når f.eks. beskeder er givet i plenum.

Ud over det er der også særlige fokuserede tiltag, f.eks. på de børn med sproglige udfordringer.

Eks: Vi arbejder med opmærksomhed i små grupper. Både i forhold til projekter og spisesituationer.

Højtlesning med fokus på dialogisk læsning.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vuggestuen

Vi er en sang – og bevægelsesinstitution. Dette vil sige, at vi prioriterer sang, bevægelse og musik højt. Dette kommer til udtryk ved at vi dagligt holder samling, hvor vi synger og leger bevægelseslege. Vi vægter højt at bruge kroppen til udtryk for vores sang. Vi vælger sange med mange fagter, hvor alle børn kan være med, vi danser til musik og laver rytmer på forskellige måder, fx med musikinstrumenter.

Det kommer også til udtryk på andre tider af dagen. Fx klæder vi os ud og danser til musik fra andre kulturer, laver rytme med kroppen mv.

I vuggestuen lader vi børnene være aktive i hverdagen. Dette gør vi ved at lade børnene øve sig i at være selvhjulpne. Gennem hele dagen – både i rutinerne, i de planlagte aktiviteter og i den upåagtede læring – giver vi børnene tid og guider dem til selv at gøre tingene.

Vi bruger såvel inde- som udemiljøet til at få bevægelse ind i vores dagligdag. Vi udfordrer og opfordrer børnene til at udforske i, hvad de kan bruge kroppen til. Vi laver ofte aktiviteter som sanglege, rytmik, forhindringsbaner o.a.

Vi er opmærksomme på at lade børnene bruge alle deres sanser. Vi skaber nogle rammer, hvori det enkelte barn får den tid, det har brug for.

Såvel ude som inde præsenterer vi børnene for forskellige materialer. Vi går i skoven,

hvor vi graver i skovbunden, rører ved træerne, plukker blomster og ser på dyr. Kroppen bliver udfordret i det ujævne terræn. Børnene oplever sanserne gennem naturen og vi omsætter naturens materialer til noget kreativt. Derigennem får børnene mærket, set, duftet og smagt.

Også på legepladsen bliver sanserne stimuleret. Her oplever vi også naturen og dens materialer. Derigennem får vi brugt kroppen. Gennem årstiderne oplever vi at naturen ændrer sig, sandet bliver vådt/tørt og at naturen er foranderlig.

Vi laver forskellige temaer, hvor både krop og sanser er i spil. Fx vandtema. Det kunne fx være fodbad, vaske legetøj i vand, sansebaljer mv.

Børnehaven

I børnehaven arbejder vi dagligt med vores krop og vores sanser. Hver dag har vi morgen-samling, hvor vi synger forskellige sange. Dette gør vi for at sige godmorgen til alle og se alle børnene i øjnene og styrke fællesskabsfølelsen. Børnene har medbestemmelse i forhold til hvad der skal ske på dagens samling. Det kan være, hvilke sange vi synger, hvad vi taler om eller om de kunne tænke sig at tage vores rim og remse kasse frem. Hver dag til middag har vi stillestund, hvor vi hører stille musik, ligger og slapper af med mulighed for at mærke sig selv, finde ro og balance i sin krop til at klare resten af dagen.

Hobbitten har et samarbejde med Jacobs kirken, som tilbyder et rytmik forløb med en musik pædagog. Vi synger, danser, øver takt og rytme. Vi oplever at børnene får et større kendskab til musik og rytme fx ved brug af rasleæg.

Derudover går vi hver fredag til fodbold i KFUM, hvor træneren har tilrettelagt et forløb med forskellige motoriske øvelser der primært er med til at udvikle deres boldkendskab og deres grov motorik. I institutionen laver vi rytmik, Hoppeline, kongens efterfølger og andre sang og bevægelseslege, hvor de bruger deres krop og muskler og bliver styrket i deres grov motorik. På legepladsen leger vi de tre små trolde, hvor både børn og voksne vælger hvad trolde skal fx hoppe, danse.

I grupperne er vi bevidste om at lave aktiviteter der styrker børnenes sanser – den taktile, vestibulære, muskel-led, lugt, syn, smag og høresans. Dette gør vi bl.a. ved børnemassage, smagslege, gyng højt, slåskultur (voksenstyret tumblelege), høre højt musik mm.

På stuerne laver vi ofte perler, leger med modellervoks, klipper og bygger med småt LEGO og tegner, der er med til at styrke børnenes finmotorik, koncentration og øje-hånd koordination.

Annekset

High arousal/ low arousal

I Skovfolket arbejder vi med at lære at beherske rummet mellem at være i High arousal/ low arousal

Det kan være når vi går fra en fysisk krævende aktivitet med råb og vild leg til at skulle holde samling med fælles fokus.

Eks: vi bruger ofte musik, sange som vi selv laver og har lavet i fællesskab til at skabe ro og fælles fordybelse efter fri leg osv. Børnene lærer at komme ned i tempo og finde ro i det fælles tredje hvor alle kan være deltagende ud fra egne kompetencer.

Naturen som sanseligt læringsmiljø

Skoven er en stor del af Skovfolket dagligdag og bliver derfor et af vores foretrukne læringsmiljøer.

Skoven er multisensorisk og vi bruger den i alle projekter men den er også en del af hverdagen til at skabe små vigtige miljøer for nærvær

Naturen er et fantastisk rum for formidling og læring.

Børnene kan opleve kontrasten mellem at lege vildt og voldsomt og stoppe op og tage ind. Det er de voksne opgave hele tiden at skabe undren og opleve sammen med børnene.

Vi arbejder med at tage naturen med ind i børnehavens rammer og give børnene mulighed for at opleve videre i de trygge rammer hjemme. Her kan røres, duftes, smages og forstås og kan give børnene et fælles tredje at tale ud fra.

At erfare gennem kroppen.

Vi arbejder med at udvikle børnene grovmotorisk ved at give dem mulighed for at lære om deres egne styrker og svagheder. Når vi er i skoven kan børnene kravle i træer, løfte træstubbe, bygge huler og derved lærer om sine egne og andres styrker og grænser.

Både hjemme og i naturen arbejder vi med flere forskellige projekter, som har fysisk udfoldelse som omdrejningspunkt. Blandt andet børnebrydning eller "Hoppeline" (en pædagogisk bevægelsesfortælling)

Her lærer børnene at forstå andre børn og voksnes gestik, mimik og kropssprog og mærke egne grænser og fysisk formåen og at have gåpåmod og blive i noget der er svært

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Vuggestuen

I vuggestuen går vi ud i næsten al slags vejr. Børnene får lov til at mærke vejret, pjaske i vandpytter og lege vandlege. Vi puster sæbebobler, finder dyr, kigger på blade, der hvirvler rundt og undrer os sammen med børnene.

Vi bruger og undersøger naturen – både på ture og på legepladsen. Vi er nysgerrige sammen med børnene, undersøger naturen og dens muligheder. Vi sår og planter sammen med børnene og følger væksten inde som ude. Ved at give noget til naturen, får vi noget tilbage – fællesskabet styrkes ved at passe på noget sammen. I samspillet mellem menneske og natur lærer børnene empati over for hinanden og respekt for naturen

Vi er opmærksomme på, at vi voksne er forbilleder for børnene i forhold til at vise dem respekt for naturen.

Børnehaven

I Hobbittien arbejder vi over længere perioder (3 mdr.) med temaer som fx vand. Vi lavede science med børnene, hvor vi frys ting ned, undersøgte, hvad der skete med vand når det frøs og, hvilke forskellige måder vi kunne smelte det på bl.a. ved solen, ved at hugge i det og med varmen fra vores hænder. Vi rørte og parterede fisk, smagte på muslinger, undersøgte hvad der kunne flyde og hvad der sank og hvorfor. Når børnene stiller undrende spørgsmål prøver vi at åbne op på spørgsmålet og følge deres spor ved at finde svaret sammen evt. ved brug af en iPad, stille børnene undrende spørgsmål tilbage osv.

Vi prøver at pirre børnenes nysgerrighed omkring science ved at snakke om måleenheder og mængder fx ved måltider, hvor vi også taler med børnene om, hvordan kroppen fungerer, hvor maden bliver af og hvorfor vi bøvser og hikker.

Vi gør vores legeplads til en aktiv del af børnenes udeliv i alt slags vejr, vi vender vores træstammer og undersøger krible krable dyr, og vi lærer børnene at behandle naturen og dyrene ordenligt.

Når det er muligt går vi ture i skoven og i nærmiljøet.

Hver dag til samling snakker vi dato, dag og måned. Børnene er små meteorologer, de åbner døren og mærker om det er sol, regn eller vind. Vi taler om de forskellige årstider og hvad der kendetegner dem.

Annekset

At være undersøgende, undrende og opsøgende.

Vi har særligt fokus på at lære og opfordrer børnene til at være undersøgende på det der foregår omkring dem.

Vi er undrende og undersøgende sammen med børnene og skaber mulighederne for at kunne lære på eget niveau.

Dette gøres blandt andet ved at tage naturen ind i læringsmiljøet, at stille fagbøger til rådighed, at undersøge ting på Ipaden. Intet er for stort eller småt.

Eks: Et barn finder en mariehøne. Barnet og evt. en gruppe børn, samt ved behov en voksen, undersøger sammen mariehønen ved hjælp af fagbøger.

I samling fortæller barnet om det barnet har fundet og vi undersøger sammen mariehønen på Ipaden. De andre børn kan komme med spørgsmål til fundet og evt. dele ud af deres viden om emnet.

Senere kan mariehønen tegnes og sættes på bentællernøglen for at klassificere om hvorvidt den er et insekt eller ej.

Naturen som særligt læringsmiljø

De fleste projekter i Annekset har naturen som udgangspunkt. Vi bruger naturen som et særligt læringsmiljø og den bliver en stor del af hvordan vi forstår vores virke i Annekset.

EKS: Børnene og forældrene opfordres til at tage ting fra naturen med i Annekset . Her fortæller barnet om det og vi undersøger SAMLET hvad det er for en ting og tingen bliver lagt på vores ” udstillerbord” hvor alle børn kan undersøge / røre ved og særligt PASSE på. Det lærer børnene et særligt ansvar for det der er i Annekset, samt det der er i Naturen.

EKS: Til jul pyntes juletræet med blandt andet fjer, kogler som børnene har fundet gennem året. Det giver en rød tråd og en sammenhæng igennem hele året. Naturen tages ind.

Eks: En gruppe børn har en særlig interesse for fjer. Børnene har gennem året fundet mange forskellige fjer.

En dag tager 2 voksne Ipad og fagbøger frem og i fælleskab med de børn som har interessen klassificeres fjerene i et forsøg på at finde ud af hvilken fugl de stammer fra. Senere printes billeder ud af fuglene og sættes ved de fjer de hører til.

Det gøres altid overskueligt for børnene, samt er i børnehøjde, så de kan kigges på med fingrene. Det må man nemlig godt i Annekset.

At forstå sig selv som en aktiv del af naturen.

I skovfolket ligger vi meget fokus på hvordan vi som mennesker står i forhold til naturen. Hvad kan vi gøre for at passe på naturen omkring os. Hvad er dyrenes rolle i naturen og hvordan passer vi på dem.

Vi undersøger hvad man kan tage ind fra naturen og bruge i vores nærmiljø

Hvad kan man spise? Lave kunst af osv.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Vuggestuen

Gennem kulturen i huset lærer vi børnene om vores forskelligheder. Vi lægger vægt på ligeværdighed og respekt for hinanden. Vi drager omsorg og sørger for en tryk base. Nærvær og omsorg er en stor del af vores kultur og er værdier, vi vægter højt.

Vi vægter traditionerne – Fødselsdage, Halloween, Fastelavn, Påske og Julen

Vi giver børnene forskellige oplevelser til at møde deres omverden - gennem musik, teater, ipad, biblioteksture, kreative aktiviteter, fantasi, leg mv.

Sang og musik er en stor del af hverdagen. Dette sker både spontant og gennem voksenstyrede aktiviteter.

F.eks har vi jævnligt fællessamling på tværs af vuggestuegrupperne.

Vi synliggør børnenes kreative udfoldelser i børnehøjde.

Vi inddrager nærmiljøet i vores hverdag. Dette sker gennem ture til skoven, forskellige legepladser, ud i trafikken, kirkebesøg til jul mv.

Børnehaven

Hobbitten er et flerkulturelt hus, og vi lægger stor vægt på at skabe vores egen kultur som gør at vi alle oplever at være en del af et fællesskab. Dette gør vi bl.a. ved at have en tydelig madkultur, hvor vi arbejder med selvhjulpenhed, bordskik og taler om maden og hvor det kommer fra.

Vi præsenterer børnene for forskellige musikgenre, samt vi spiller selv og danser. Vi arbejder også med forskellige kunstneriske materialer og udtryk for at brede deres oplevelses verden ud, pirre deres nysgerrighed og fantasi og for at de oplever den mangfoldighed der afspejler vores institution.

På stuerne gør vi meget ud af at skabe tydelige og rolige æstetiske læringsmiljøer som giver mulighed for ro og fordybelse. Vi indretter rum i rummene, der giver børnene mulighed for at spejle sig i den oplevede hverdag fx i dukkekrogen. Derudover har vi klodser og konstruktionslegetøj der byder ind til den frie fantasi.

Annekset

I Skovfolket arbejder vi meget med blandt andet musik og bevægelse.

Skovfolket optræder til de forskellige kulturelle arrangementer, såsom jul, halloween osv.

Eks: Julefest:

Der øves på vores egne julesange som de skal optræde med til den årlige julefest i Hobbitten.

Der arbejdes med udtryk og scenekunst osv.

At være skabende

Projekt koglefolket:

Hvert år er der i annekset et projekt som er en tradition. I store træk handler det om at vi i 3 uger skal gøre klar til et bryllup mellem 2 kogler.

Projektet indeholder mange dimensioner med handler især om at børnene er aktivt deltagende i projektet. De skal i fællesskab bygge en by, lave en koglegæst til brylluppet og arrangerer et helt bryllup.

Der tales kultur / tradition. Der arbejdes med at alle børn er vigtige medspillere i projektet.

Børnene er medskabende i gennem hele projektet, både i forhold til at skulle lave deres egen kogle, men også i forhold til at skulle lave invitationer, sange, bygge en by osv.

Fællesskab

Da vi har en stor del børn med anden etnisk baggrund end dansk, har vi derfor også ofte snakke om andre kulturer.

Eks: Vores julekalender indeholder mange snakke om dansk jul, men blandt andet også et brev med fokus på hvordan man fejrer højtider i andre lande. Her skal de børn med anden baggrund fortælle om deres fejring af højtider.

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Hobbitten har vi en fastlagt evalueringskultur. Den er delt op i forskellige typer af evaluering. Vi arbejder med 5 store planlagte pædagogiske temaer over året, som følger årstiderne, forår, sommer, efterår, vinter samt et juletema. Disse temaer evalueres løbende gennem de måneder de løber. Denne løbende evaluering skal sikre, at der hele tiden justeres i pædagogisk praksis, så denne tager udgangspunkt i børnegruppens zone for nærmeste udvikling samt medinddragelse af børnegruppens ønsker og behov. Der arbejdes med at se på proceskvaliteten i læringsmiljøet ifh til børnenes deltagelse, den voksnes rolle og børnefællesskabet, herunder inklusion. Den løbende evaluering finder sted dels på fælles pædagogfaglig tid, på stuemøder samt på afdelingsmøder.

Hverdagsevalueringen sker løbende og tager udgangspunkt i hverdagslivet i Hobbitten. Hele tiden spot på hvordan møder vi børn og forældre, hvordan er

pædagogernes samspil med børnene, børnene og pædagogerne imellem. Sætte fokus på interaktionerne og relationerne og sikre at disse er med til at skabe tryghed, trivsel, læring og udvikling for børnene.

Derudover foretager vi en selvevaluering af forskellige områder i pædagogisk praksis som vi sætter spot på. Det kan eks vis være "Børnesyn og børneperspektiver", "Det brede læringssyn" el. "Forældresamarbejde".

Ved selvevaluering vil vi udvælge 2-3 spot på et område pr. år, gennemarbejde dette og udarbejde en handleplan, som vi derefter i pædagogisk praksis vil handle på, for derigennem at opnå en analyse og forbedring af vores pædagogiske praksis. Dette sker på vores afdelingsmøder samt fælles pædagogfaglig tid.

Vi har på få områder faste dokumentationskrav, eks vis skal der på hvert barn 1 gang pr. år udarbejdes en dialogprofil, både af pædagogerne og en henstilling til forældrene om også at udfylde deres del. Denne profil skal få en overblik over hvordan barnet trives, udvikler sig og lærer. Dialogprofilen tager udgangspunkt i bla de 6 læreplanstemaer, relationer til kammerater og de voksne.

Vi har en sprogstrategi, udarbejdet af Roskilde Kommune, hvor vi følger denne laver sprogvurderinger mv, og fra 2020 en ny strategi hvor værktøjet Sprogtrappen tages i brug.

Pædagogerne anvender Famly til at skrive noter til eget brug. Pædagogerne dokumenterer i Famly hverdagen med bla ugeplaner/månedspaner over de temaer der arbejdes med, både i form af foto og tekst. Forældrene skal være medinddraget i hvad der skal foregå af pædagogiske aktiviteter dels for at de kan byde ind, såfremt de har noget til emnet de gerne vil bidrage med og dels for at de kan forberede deres barn på hvad der skal ske i Hobbitten.

Under nogle af aktiviteterne tages der foto med tilhørende tekst, så både børn og forældre kan se hvordan aktiviteten forløb og hvad børnene lærte

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi vil løbende evaluere læreplanen og skrive det vi finder relevant ind. Vi vil sætte ny dato på, således at det fremgår hvornår sidste nye evaluering har fundet sted.

Vi vil evaluere ca. 4 gange pr. år, men vil justere dette efter hvad der giver mening ifh til vores løbende evalueringer, selvevalueringer mv.

Hobbitten har som Sang og bevægelsesinstitution et stort fokus på dette.

Hver uge er der en gruppe børn fra børnehaven der deltager i børnehavefodbold. De får bevæget sig en masse, får kendskab til en holdsport og et godt børnefællesskab. Derudover har vi meget bevægelse i legene i huset, bla har vuggestuen et dejligt legetårn. Vores legepladser ude har mange tilbud for bevægelse, bla har vi gynger, klatretårn, rutchebane, legehuse, sandkasser, cykler, motorcykler, løbecykler, bakke til at løbe op/ned

I både vuggestue og børnehave har vi fokus på sang og bevægelse. Bla synger vi spontant har samling hvor sangkuffert og rim og remsekuffert benyttes, der laves sanglege, spilles på instrumenter og leg/rytmik.